

Lærerfest på Folkenborg 21. juni 1945

Det var skolen og kirken som viste veien i Norges åndskamp mot undertrykkelsen og tyranniet under andre verdenskrig. Dette ble behørig vektlagt og feiret av distriktets lærerstand på Folkenborg etter frigjøringen. Det ble en minneverdig fest for distriktets lærere, og den ble med hensikt lagt til historisk grunn på Folkenborg museum.

Leder av Eidsberg og Mysen lærerlag, Anna Oustad, ønsket deltakerne vel møtt etter fem vanskelige trengselsår: «Krigen og kampen for frigjøringen har knyttet lærerstanden enda sterkere sammen enn tidligere», uttalte hun. Festtalen ble holdt av lærer Olav Fure som roste lærerorganisasjonenes samhold og kraft under krigen. Som rimelig var, holdt han en tale med sterk nasjonalfølelse:

«Kun det beste er godt nok for barna og ungdommen, det er Norges dyreste eie. Det er folkets fremtid. Disse ord har vært brukt så ofte, så før 1940 virket de vel som utslitte - og med liten virkelighetsforestilling bak. Men i dag har ordene fått virkelighet. Sannheten av dem er blitt levendegjort for oss alle i disse fem tunge år som vi har gjennomlevet. I denne rivende utvikling av vår skole, tror jeg med rette å kunne si at lærerlaget har spilt en betydelig rolle når det gjelder skolen i våre kommuner» Dette er bare et lite utdrag av Fures lange tale.

Etter lærer Fures festtale, som han fikk mye ros for, leste lærer Theodor Myklebost flere av Nordahl Griegs dikt, og det var også taler av lærer Hjertaas og sogneprest Dehli. Noen av deltakerne ønsket at lærere og lærerinner som hadde sittet fengslet under krigen, ville fortelle om sine opp-

(mangler bilde)

Lærer Olav Fure holdt festtalen på Folkenborg under det store lærerstevnet i juni 1945.

hold. Lærer Dahl fortalte om Grinis historiske dag da dr. Södermann fra Sverige, fra balkongen på Grini, forklynte for 5000 fanger som stod på appellplassen, at de var fri - at krigen var slutt. Frøken Nicolaisen berettet utførlig fra sitt opphold på Grini - om mange tragiske skjebner og hendelser. Lærer Fure rettet en spesiell takk til frøken Oustad som hadde foretatt distribueringen av de meddelelser og paroler som under krigen var sendt ut til lærerne. Frøken Oustad ønsket også Eidsberg og Mysens ordførere velkommen tilbake til sine stillinger, og håpet at de menn som har myndighet til å avgjøre krav om åndelig opprustning - bedre sosiale forhold osv, måtte fatte sine beslutninger til landets og folkets beste. For lærerstanden i distriktet var denne festen en stor dag, fire år etter at de sist var samlet på Folkenborg. Den gang fikk samlingen en dramatisk avslutning med bekjentgjøring av et skriv fra den kommissariske leder i lærerlaget. Dette korte referatet er sakset fra en stor reportasje i Indre Smaalenenes avis i juni 1945. Lærer TA. Vollene holdt ved festens begynnelse en velkomponert prolog som vi gjengir i dette heftet. Den avspeiler hva lærerne følte etter de lange krigsårene.